

Sărbătorile de iarnă ocupă un loc aparte în inimile moldovenilor, cu tot felul de tradiții populare, obiceiuri, datini, una mai frumoasă decât alta

Poporul moldovenesc are tradiții bogate, care imprimă culturii sale un caracter unic. Sărbătorile de iarnă la moldoveni încep de la Sf. Andrei (13 decembrie) și țin până la Sf. Ioan Botezătorul (20 ianuarie). Este o îmbinare de tradiții, obiceiuri și datini - unele venite din perioada precreștină - cu sărbători religioase creștine. Aceste sărbători dau un farmec aparte anotimpului friguros, aducând bucurie, veselie, dar și mister și trăiri spirituale.

Sfântul Andrei este cel, ce a propovăduit Evanghelia în ținuturile Sciției și Traciei. Este o sărbătoare religioasă, pe lângă care au loc o serie de practici tradiționale (unele venind de la daci), cum ar fi: frecatul ușilor și a ferestrelor cu usturoi (pentru a nu pătrunde spiritele rele), punerea grâului la încolțit (pentru a prevesti recolta anului viitor), ritualuri făcute de către fetele tinere, pentru a-și visa ursitul.

Sfântul Nicolae, sărbătorit de creștinii ortodocși pe stil vechi (19 decembrie), considerat ocrotitorul săracilor, este cel care, transformat în „**Moș Nicolae**”, aduce daruri copiilor. Aceștia își pregătesc de cu seară ghetuțele, în care Moșul va pune darurile. Pentru cei care nu au fost cuminți, Moșul va aduce o „nuielușă”, care și ea, peste timp, a căpătat statut de jucărie.

Crăciunul (Nașterea Domnului pe stil nou) este cea mai importantă sărbătoare creștină a iernii, dar înainte însă, se sărbătorește Ajunul Crăciunului (24 decembrie). În dimineața acestei zile (în unele zone cu o seară înainte), cete de copii umblă de la casă în casă, cu **Colindul**. Pentru colindele, cântate în noapte, pe la uși, pe la ferești, copiii primesc covrigi, colaci, turte, mere, nuci și tot felul de alte daruri. Pe lângă cetele de copii, sunt și preoți, care merg cu icoane în brațe din casă în casă, pentru a stropi cu aghiasmă locuințele oamenilor și a anunța prin cântec, „Nașterea Domnului Iisus Hristos”.

În Ajun, se împodobește **bradul** și se pregătesc **darurile**, ce vor fi aduse de **Moș Crăciun**. Acesta „va intra pe hornul sobei cu desaga plină de cadouri”. Colindele răsună în toată țara, până în ziua de Crăciun (25 decembrie). Fie ele religioase, sau laice, colindele creează o atmosferă încărcată de spirit și mister, dar și de bucurie și stare de bine. Copiii în cete mici umblă cu Steaua, simbol al stelei, ce i-a călăuzit pe cei „Trei Magi de la Răsărit”, în căutarea pruncului Iisus.

Urmează apoi, practic, cea mai așteptată sărbătoare de iarnă, **Anul Nou** (31 decembrie - 1 ianuarie). Cercetătorii văd în obiceiurile populare, care se desfășoară în această perioadă, ritualuri de renovare simbolică a lumii, de alungare a spiritelor rele, sau de divinație. Un complex de ceremonii și superstiții, care fac din această perioadă a anului una dintre cele mai bogate în

datini populare, o perioadă de trecere între două cicluri de vegetație sau de muncă, al cărui prag îl constituie Anul Nou.

Așa cum Crăciunul este dominat de colinde, Anul Nou este marcat de „**urături**”, făcute prin intermediul mai multor ritualuri populare: Plugușorul, Sorcova, Buhaiul, Vasilca, jocuri mimice cu măști de animale (Capra, Ursul, Căluțul, Berbecul, Cerbul, Cocoșul), sau personaje țărănești. Nu lipsesc nici colindele, dar acestea au acum alt rol, de vestire a înnoirii anului. Sunt obiceiuri, care încă se păstrează, poate datorită caracterului lor spectacular, dar și datorită prilejului de a petrece.

Cununa sărbătorilor, dar mai ales a petrecerilor, este **Revelionul**, sărbătoare laică, plină de mese îmbelșugate, petreceri și distracții deosebite. A doua zi copii cu sorcove frumos ornate, merg cu semănatul: "Să trăiți/ să-nfloriți/ ca merii, / ca perii, / în mijlocul verii, / ca toamna cea bogată / de toate îndestulată! La anul și la mulți ani!".

Urmează apoi **Crăciunul** pe stil vechi (7 ianuarie). Înainte de Crăciun se ține un post de 6 săptămâni. Pe masa de Crăciun sunt nelipsite cozonacul, sarmalele, piftia, cârnați de porc și vinul roșu, se mai mănâncă și mămăligă. Cete de băieți umblă cu colindatul.

La 14 ianuarie creștinii ortodocși marchează **Sfântul Vasile** (Anul Nou pe stil vechi). Conform tradiției, în ajun de Sf. Vasile cete de urători, mascați în Capra sau Plugușorul, pornesc pe la casele oamenilor cu uratul. Gospodinele se pregătesc din timp să întâmpine urătorii cu tot ce au mai bun, dulciuri, mere și, nu în ultimul rând, bani. În dimineața de 14 ianuarie copiii merg cu Semănatul sau Sorcova, aruncând cu boabe de grâu, grăunțe de păpușoi, ovăz și binecuvântează familia. Semințele, aruncate în ogradă sau locuință simbolizează credința într-un an mai prosper și o roadă bogată.

Urmează, pe 19 ianuarie, **Boboteaza** (Botezul Domnului). Este o sărbătoare religioasă, preoții sfințesc apa la biserică, iar oamenii o poartă acasă și stropesc gospodăriile, obiecte, animale.

Ciclul sărbătorilor de iarnă se încheie pe 20 ianuarie, cu **Sfântul Ioan Botezătorul**, cel, ce l-a botezat pe Domnul Iisus Hristos în apele Iordanului. Se spune că în dimineața zilei de Sfântul Ion, oamenii trebuie să se stropască cu agheasmă, pentru a fi feriți de boli pe tot parcursul anului. De asemenea, conform tradiției populare, se spune că după Sfântul Ion "se botează gerul", adică temperaturile încep să crească.